

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.237.2022

Łódź, 8 marca 2022 r.

Rada Gminy Nieborów

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 3 pkt 1 w zakresie wyrazów „w okresie dłuższym niż siedem dni” oraz § 1 ust. 6 zd. drugie uchwały Nr XLVIII/292/22 Rady Gminy Nieborów z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie wysokości diet dla sołtysów sołectw Gminy Nieborów.

U z a s a d n i e

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Nieborów ustaliła wysokość i zasady wypłacania diet dla sołtysów sołectw Gminy Nieborów.

W dniu 22 lutego 2022 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze wskazując na swoje zastrzeżenia w zakresie zapisu § 1 ust. 3 pkt 1 przedmiotowej uchwały normującego, że „Zryczałtowana miesięczna dieta zostanie pomniejszona w przypadku niemożności wykonywania obowiązków sołtysa w danym miesiącu w okresie dłuższym niż siedem dni - proporcjonalnie o liczbę dni niewykonywania obowiązków sołtysa, przyjmując jeden dzień niewykonywania obowiązków za 1/30 wysokości diety określonej w ust. 1” - w zakresie wyrazów „w okresie dłuższym niż siedem dni”. Również zapis § 1 ust. 6 zd. drugie, iż „Nie dokonuje się potrącenia w przypadku nieobecności sołtysa na sesji rady lub posiedzeniu w okresie niemożności wykonywania obowiązków, o których mowa w ust. 3”, organ nadzoru uznał za niezgodny z prawem.

W odpowiedzi zawartej w piśmie z 25 lutego 2022 r. Przewodniczący Rady Gminy Nieborów nie podzielił zastrzeżeń organu nadzoru, uznając wszczęte postępowanie nadzorcze jako ingerencję w sferę kompetencji o charakterze dyskrecyjnym rady gminy. W jego ocenie niemożność realizacji obowiązków sołtysa w czasie do siedmiu dni mieści się jeszcze

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

w krótkim okresie, niepowodującym szerszych komplikacji w wykonaniu powinności związanych ze sprawowaną funkcją (a możliwych w ujęciu spełnienia obowiązków, do nadrobienia czasie dalszym – po przywróceniu zdolności wykonywania obowiązków). Dłuższa nieobecność, jego zdaniem, w świetle wskazań doświadczenia życiowego, wiąże się już z kolei z koniecznością skorzystania z odpowiedniego wsparcia np. rady sołeckiej lub wręcz niemożnością w ogóle spełnienia określonych zadań.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Podstawę podjęcia uchwały Nr XLVIII/292/22 Rady Gminy Nieborów z dnia 28 stycznia 2022 r. stanowi art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (dalej: usg). Delegacja ustawowa z art. 37b ust. 1 usg, podobnie jak delegacja z art. 25 ust. 4 usg przewiduje upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł, na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem funkcji sołtysa (por. wyrok WSA w Opolu z dnia 4 sierpnia 2015 r., sygn. akt II SA/Op 252/15, wyrok NSA w Warszawie z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt II OSK 406/14). Organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z ugruntowanym poglądem prezentowanym w orzecznictwie sądów administracyjnych „dieta” jest świadczeniem kompensacyjnym, a nie pracowniczym. Istota takiego świadczenia sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji (wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt II OSK 406/14). Przez pojęcie diety przewidzianej w ustawie należy rozumieć przede wszystkim pewien rodzaj świadczeń, mających za zadanie kompensowanie utraconych w związku ze sprawowaniem powierzonej funkcji zarobków i poniesionych jednocześnie w związku ze sprawowaną funkcją. Celem diety jest więc zniwelowanie sytuacji, gdy sołtys ponosiłby majątkową szkodę z uwagi na pełnienie funkcji społecznej (por. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. dr Sebastian Gajewski, dr Aleksander Jakubowski, C.H. Beck 2018).

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że w ocenie organu nadzoru, przyjęcie zryczałtowanej diety nie jest samo w sobie niezgodne z prawem. Jednakże warto zaznaczyć, że zakresem regulacji przedmiotowej uchwały powinna być objęta również sytuacja, w której sołtys nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie miałaby charakter okresowego ryczałtu, który przyjmuje charakter stałego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., sygn. akt II SA/Po 555/19).

Wprowadzenie przez Radę Gminy Nieborów zapisu w § 1 ust. 3 pkt 1 „w okresie dłuższym niż siedem dni” oraz w treści § 1 ust. 6 zd. drugie przedmiotowej uchwały normującego, iż „Nie dokonuje się potrącenia w przypadku nieobecności sołtysa na sesji rady lub posiedzeniu w okresie niemożności wykonywania obowiązków, o których mowa w ust. 3”, powoduje, że miesięczna dieta dla sołtysa będzie przysługiwać w sytuacji, w której nie wykonuje on swoich zadań w okresie krótszym niż 7 dni. Z kolei zapis § 1 ust. 3 pkt 2 przewiduje pomniejszenie diety o 100% w przypadku niemożności wykonywania obowiązków sołtysa obejmującej pełny miesiąc kalendarzowy. W ocenie organu nadzoru tak skonstruowane regulacje uchwały pozostają w sprzeczności z istotą świadczenia w postaci diety dla sołtysów jako przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych, ponieważ w treści uchwały nie znalazły się inne unormowania określające zasady potrącenia wysokości diety w przypadku niewykonywania przez przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, czyli nieponoszenia żadnych kosztów (wyrok WSA w Opolu z dnia 26 lutego 2008 r., sygn. akt II SA/Op 569/07). Należy podkreślić, że pozostawienie spornych zapisów uchwały oznaczałoby, że w przypadku nieobecności przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej przez np. 7 dni, sołtys i tak otrzymywałby dietę w pełnej wysokości, co jak zostało już wykazane wyżej, pozostawałoby w sprzeczności z istotą tego świadczenia, gdyż nie spowodowało u sołtysa jakiegokolwiek uszczerplenia majątku.

Wobec powyższego, w sytuacji, w której uchwała Nr XLVIII/292/22 Rady Gminy Nieborów z dnia 28 stycznia 2022 r. we wskazanym zakresie w istotny sposób narusza art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Nieborów